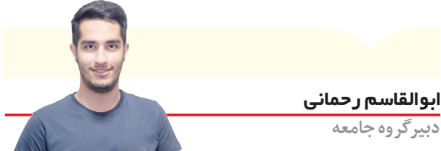

اپراتورهای تلفن همراه چند درصد کشور را پوشش می دهند؟

یک سوم روستاها زیرساخت «شاد» را ندارند

ابوالقاسم رحمانی

دبیر گروه جامعه

قبلا هم بارها نوشتیم، بعد از شیوع کرونا یکی از اصلی ترین دغدغه ها در کنار مسائل اقتصادی و اجتماعی، ماجرایی تحصیل دانش آموزان و دانشجویان بود. مساله ای که هر کشور بنا بر سیاست ها و توانمندی هایش راهی را برای پیشبرد آن انتخاب کرد. خیلی از کشورها خصوصا کشورهای توسعه یافته

به دلیل برخورداری از زیرساخت های مناسب و تجربیات پیاپوتی که پیش از این داشتند، خیلی درگیر مشکل نشدند و امر آموزش از راه دور را به نحوی که دانش آموزان متضرر نشوند پیش گرفتند و همچنان هم ادامه می دهند و می بینیم که اخبار چندانی از این کشورها به گوش نمی رسد که مثلا دانش آموزان یادانشجویان در آنها به خاطر شیوع کرونا دچار مشکل خاصی شده باشند. منتها برخی دیگر از کشورها، خصوصا کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته از همان ابتداء دچار مشکل شدند و تا همین امروز هم مصائب آنها حل و فصل نشده است

و تعداد قابل توجهی از دانش آموزان در این کشورها از تحصیل بازمانده اند، چرا؟ چون نه دسترسی به ابزار برای آموزش دیدن از راه دور دارند و نه زیرساخت های مناسبی در این کشورها وجود دارد که آموزش را در اختیار همه قرار دهد. ایران یکی از این کشورهاست که از همان روزهای نخست همه گیری کرونا، ماجرایی تحصیل دانش آموزان و دانشجویان در آن دچار مشکلات جدی شد. دستپاچگی و عدم آمادگی نظام آموزشی کشور برای ادامه مسیر آموزش دانش آموزان و دانشجویان باعث شد هیچ بارقه امیدی برای مردم در جهت آموزش دیدن

فرزندان شان وجود نداشته باشد. پیرو همین دستپاچگی روش های آزمون و خطایی آغاز شد. ابتدا آموزش تلویزیونی و بعد هم رونمایی از یک سامانه آموزشی به نام شاد که هیچ کدام از این روش ها نتوانست آن طور که باید، حتی رضایت حداقلی دانش آموزان و خانواده ها را برآورده کند. این مسیر و رویه به همین شک کج دار و مریز ادامه پیدا کرد تا بالاخره به هر شکل و طریقی سال تحصیلی گذشته به پایان رسید. حالا یک فرصت سه ماهه و اندی پیش روی مسئولان نظام آموزشی به علاوه تجربیات چندماه قبل از آن بود تا کاستی ها را جبران کنند

ولی خب این زمان هم گذشت و علی رغم رونمایی از نسخه دوم شبکه آموزش دانش آموزی شاد بسیاری از مصائب قبلی پابرجا ماند. مصائبی که اکثر آن مربوط به نبود زیرساخت های لازم و عدم دسترسی تعداد قابل توجهی از دانش آموزان به ابزار و اینترنت جهت دریافت محتوای آموزشی بود. حالا بد نیست پیرو همین کاستی موجود در تامین زیرساخت ها و عدم دسترسی مردم به اینترنت جهت دسترسی به آموزش و سایر امکانات این فضا، سری به آمار و اطلاعات موجود بزنیم و تحلیل بهتری ارائه کنیم.

۳/۵ میلیون دانش آموز تلفن همراه و تبلت ندارند

چندی پیش محمدرضا احمدی، عضو کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس در رابطه با میزان دسترسی دانش آموزان به شبکه شاد خاطرنشان کرد: «در حال حاضر ۲/۵ میلیون دانش آموز به «شاد» دسترسی ندارند. «مساله ای که پیش تر مسئولان این شبکه هم آن را در گفت وگوبا «فرهنگستان» تأیید و تصدیق کردند. محمدرضا سیفی، مدیرکل توسعه عدالت آموزشی وزارت آموزش و پرورش هم چندروز پیش در یک برنامه تلویزیونی در رابطه با عدم دسترسی دانش آموزان به ابزار جهت اتصال به شبکه شاد گفت: ۳۰ میلیون و ۲۰۰ هزار دانش آموز تلفن

همراه و تبلت ندارند. ظرفیت فراهم کردن این تعداد تلفن همراه هم در کشور وجود ندارد. «پس مساله عدالت آموزشی در دوران پساکرونا و در شرایط آموزش از راه دور در ایران بیش از گذشته تعمیق شده است. گروهی که دسترسی به امکانات و آموزش خاص دارند نظیر برخی مدارس خاص حتی نیازی به اتصال به شبکه شاد نمی بینند و در پلتفرم ها و شبکه های انتخابی خودشان آموزش را

ادامه می دهند. در مقابل اما گروه دیگر حتی امکان تهیه تبلت و تلفن همراه برای اتصال به شبکه شاد (البته در صورت وجود زیرساخت و دسترسی به اینترنت) را ندارند. با وجود این همان طور که گفتیم، بالاتر از مساله دسترسی به ابزار اتصال به اینترنت و شبکه شاد و... وجود زیرساخت هایی است که امکان برقراری این ارتباط را فراهم می کند. در ادامه و در جداول مختلف ابتدا به تعداد کل روستاهای

تعداد کل روستاهای کشور				
تعداد شهرستان، بخش، دهستان، شهر و کل آبادی های کشور: ۱۳۹۸				
شرح	شهرستان	بخش	دهستان	کل آبادی ها
کل کشور	۴۴۸	هزار و ۹۹	۲ هزار و ۶۳۷	هزار و ۹۸

آمار دانش آموزان مناطق روستایی کشور	
آمار دانش آموزان دختر و پسر (دولتی و غیردولتی) دوره های مختلف تحصیلی کشور (بدون بزرگسال و ایثارگران) در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ (مناطق روستایی)	
دوره	تعداد دانش آموزان دختر و پسر
ابتدایی	۲ میلیون و ۲۷۴ هزار و ۴۶۰ دانش آموز
دوره متوسطه اول	۷۳۴ هزار و ۴۰۰ دانش آموز
متوسطه نظری	۱۸۰ هزار و ۹۳ دانش آموز
فنی و حرفه ای	۲۰ هزار و ۴۹۲ دانش آموز
کاردانش	۷۰ هزار و ۹۵۳ دانش آموز
جمع کل	۳ میلیون و ۲۸۰ هزار و ۳۷ دانش آموز

آمار مدارس مناطق روستایی کشور											
آمار مدارس دوره های مختلف تحصیلی (بدون بزرگسال و ایثارگران) به تفکیک دولتی، غیردولتی و جنس در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ (مناطق روستایی)											
دوره	دولتی			غیردولتی			دولتی و غیردولتی				
	پسرانه	دخترانه	مختلط	جمع	پسرانه	دخترانه	مختلط	جمع	پسرانه	دخترانه	مختلط
ابتدایی	۲ هزار و ۸۰۴	۲ هزار و ۴۷۳	۲۳ هزار و ۸۱۵	۳۹ هزار و ۹۲	۱۵۹	۱۶۶	۵۷۳	۸۹۸	۲ هزار و ۹۶۳	۲ هزار و ۶۳۹	۳۴ هزار و ۳۸۸
دوره اول متوسطه	۴ هزار و ۳۶۳	۴ هزار و ۱۹۵	۳ هزار و ۲۸۸	۱۱ هزار و ۸۴۶	۳۹	۳۹	۹۵	۱۷۳	۴ هزار و ۴۰۲	۴ هزار و ۲۳۴	۳ هزار و ۳۸۳
متوسطه نظری	هزار و ۳۴۲	هزار و ۶۴۱	۰	۲ هزار و ۹۸۳	۱۲	۲۱	۰	۳۳	هزار و ۳۵۴	هزار و ۶۶۲	۰
فنی و حرفه ای	۱۶۳	۶۸	۰	۲۳۱	۳	۰	۰	۳	۱۶۶	۶۸	۰
کاردانش	۷۹۷	۴۴۵	۰	هزار و ۲۴۲	۱۲	۲	۰	۱۴	۸۰۹	۴۴۷	۰
جمع کل	۹ هزار و ۴۶۹	۸ هزار و ۸۲۲	۳۷ هزار و ۱۰۳	۵۵ هزار و ۳۹۴	۲۲۵	۲۲۸	۶۶۸	۱۲۱	۹ هزار و ۶۹۴	۹ هزار و ۵۰	۳۷ هزار و ۷۷۱

میزان پوشش دهی اینترنت اپراتور رایتل در مناطق شهری و روستایی	
عنوان شاخص	مقدار
درصد پوشش جمعیتی	۳G ۶۲/۰۵ درصد
	۴G ۲۷/۵۵ درصد
تعداد شهرهای تحت پوشش	۴۶۵ شهر
تعداد روستاهای تحت پوشش	۶۰۴ روستا

میزان پوشش دهی اینترنت اپراتور ایرانسل در مناطق شهری و روستایی	
عنوان شاخص	مقدار
درصد پوشش جمعیتی	۲G ۸۷/۱۰ درصد
	۳G ۸۲/۳۵ درصد
	۴G ۵۸/۵ درصد
تعداد شهرهای تحت پوشش	هزار و ۳۱۰ شهر
تعداد روستاهای تحت پوشش	۱۸ هزار و ۵ روستا

میزان پوشش دهی اینترنت اپراتور همراه اول در مناطق شهری و روستایی	
عنوان شاخص	مقدار
درصد پوشش جمعیتی	۲G ۹۶/۹ درصد
	۳G ۸۵ درصد
	۴G ۸۱ درصد
تعداد شهرهای تحت پوشش	هزار و ۳۲۱ شهر
تعداد روستاهای تحت پوشش	۴۴ هزار و ۹۱۸ روستا

تقریبا یک سوم روستاهای کشور زیرساخت لازم جهت دسترسی به شاد را ندارند

براساس اطلاعات موجود در جداول بالا و با یک جمع ساده تعداد کل روستاهایی که سه اپراتور اصلی تلفن همراه پوشش می دهند چیزی حدود ۶۳ هزار و ۵۲۷ روستاست. البته این آمار بسیار ساده محاسبه شده، یعنی طبیعتا بسیاری از این روستاهای تحت پوشش بین این اپراتورها مشترک است و حتما روستاهایی وجود دارد که به طور همزمان، سه اپراتور همراه اول، ایرانسل و رایتل آن را پوشش می دهند و در آنجا

خدمات ارائه می کنند. پس حتما تعداد روستاهایی که این سه اپراتور تحت پوشش قرار داده اند کمتر از این عدد خواهد بود. با وجود این و در این صورت هم که بسیار خوش بینانه است، حدود یک سوم روستاهای کشور (تعداد کل روستاها ۹۸ هزار و ۱۰۰ روستا) تحت پوشش اینترنت

همراه نیست و مردم و دانش آموزان و این روستاها به اینترنت دسترسی ندارند و همان طور که گفتیم مساله اول در این مناطق نه ابزار و شبکه شاد، بلکه زیرساخت هایی است که باید طی سالیان طولانی ایجاد می شده ولی نشده است. البته در تعداد قابل توجهی از روستاها و مناطق

محروم، آموزش با زحمت معلمان آن هم در این شرایط بحرانی کرونا به صورت حضوری به دانش آموزان ارائه می شود و این خلأ پوشش داده می شود. منتها با وجود این باید گفت ما در زمینه توسعه زیرساخت ها اصلا وضعیت خوبی خصوصا در روستاها نداریم و اگر قرار بر تدریس از راه دور و بهره برداری امکانات به صورت الکترونیکی است باید این خلأ جبران و پوشش داده شود.

